

ENEVÆLDETS LAUGSPOLITIK

der i den grad, at der i skraaen kan være kommet med bestemmelser som staar i direkte strid med kollegiets hele tankegang og enevældets syn paa laugssaken.

Kancelliets arbeide har gaat langsomt fra haanden og krævet megen tid, og samtidig merker man en sterk og bevidst opposition særlig fra Kjøbenhavns magistrat. Ved siden av de officielle vedtægter sørger præsident, borgermester og raad for at utarbeide andre skraaer som blir laugene meddelt, og disse laugsartikler er stokkonservative for ikke at si reaktionære. Magistraten har ikke tat det mindste hensyn til at det fra nu av alene var enevoldskongen fra hvem alt skulde utgaa. Dette motsætningsforhold mellem kongemagten og kjøbstadsmyndighetene har sin aarsak i at disse sidste ikke uten videre og ikke med sin gode vilje, vilde la sig frata retten til at være laugenes overordnede, en myndighet som de fra gamle tider hadde besiddet og som var blitt stadfæstet av Kristian IV.

Da kancelliets arbeide ikke bringer noget fyldestgjørende resultat blir saken i 1669 paany lagt i statskollegiets hænder. I et kongelig brev av 24. januar dette aar faar det paalæg om at bringe laugene i overensstemmelse med tidens tankegang „at de paa dend maade kand worde indrettet som denne woris absolute oc soueranie arffueregjering kand bequemme.“ Kongens befaling har neppe fremkaldt noget energisk arbeide fra kollegiets side, for allerede 19. mai sender kongen et nyt brev med befaling om at det skal ta for sig laugsartiklene. I 1670 indtræder tronskiftet, men den nye konge, Kristian V, har hurtig tat laugssaken op og det overlates nu til kommercekollegiet at søke at bringe orden imellem skraaene indbyrdes, samt at opta til revision ikke bare Kjøbenhavns, men samtlige kjøbstæders laugsartikler. Kommercekollegiet har arbeidet raskere og